

Дмитрієва М.М. – студентка 7-КМ 2-А курсу навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри управління та роботи з персоналом Національної академії внутрішніх справ полковник поліції *Пелагеша О.Г.*

КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПЛАНІВ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Досліджуючи питання контролю за виконанням планів в органах Національної поліції доцільно з'ясувати поняття та сутність терміну «контроль» в теорії управління. Останніми роками з'явилась велика кількість наукових праць, що торкаються різних аспектів теорії контролю. Вони дозволяють наочно простежити історію становлення й розвитку проблеми контролю та контрольної діяльності, це створює сприятливі можливості для подальшого теоретичного осмислення й більш оптимального моделювання понятійного апарату теорії контролю в цілому і його специфічних аспектів, зокрема тих, що виявляються в діяльності за виконанням планів в органах Національної поліції.

Частково аналізу окремих питань контролю за різних часів та в різних аспектах приділялася певна увага з боку вітчизняних науковців. Так, С. Г. Стеценко визначає контроль як організаційно-правовий спосіб забезпечення законності й дисципліни, що характеризується спостереженням і перевіркою правомірності діяльності об'єкта контролю та фактичної відповідності тих чи інших дій вимогам чинного законодавства з можливістю втручатися в оперативно-господарську та виробничу діяльність для усунення виявлених недоліків [7, с. 195-196]. На думку В. М. Гаращука, «контроль» слід тлумачити як перевірку, а також спостереження з метою перевірки для протидії чомусь небажаному, виявлення, попередження та припинення протиправної поведінки з боку кого-небудь [6, с. 8].

В. Г. Афанасьєв, відзначав, що контроль – це праця за спостереженням і перевіркою відповідності процесу функціонування об'єкта ухваленим управлінським рішенням – законам, планам, нормам, стандартам, правилам, наказам тощо; виявлення результатів впливу суб'єкта на об'єкт, допущених відхилень від вимог управлінських рішень, від прийнятих принципів організації й регулювання. Виявляючи відхилення й їхні причини, працівники що здійснюють контроль, визначають шляхи коректування, способи впливу на об'єкт з метою подолання відхилень, усунення перешкод на шляху оптимального функціонування системи» [5, с. 23].

О. І. Остапенко, З. Р. Кисіль, М. В. Ковалів і Р. В. Кисіль вважають, що контроль виступає засобом забезпечення законності, а його зміст полягає у діяльності з перевірки фактичного стану справ на підконтрольному об'єкті, виявлення недоліків, помилок, зловживань, їх усунення, а також притягнення до відповідальності винних осіб [4, с. 471].

Варто звернути увагу на те, що в юридичній науці особливо підкреслювалась необхідність інтерпретації контролю як окремої, автономної форми управлінської діяльності. Слід також підкреслити необхідність систематичності й об'єктивності здійснення контролю.

Систематичність допомагає виявленню й попередженню помилок в управлінських діях уже на початкових стадіях їх проведення, що дозволяє уникнути значних відхилень від поставлених цілей, вчасно скорегувати управлінське рішення відповідно до нових умов чи обставин. У свою чергу й об'єктивність дозволяє проаналізувати ситуацію, спираючись на конкретно виявлені факти та зіставляючи їх з досягненням очікуваного результату.

Зміст контролю практично неосяжний, він розповсюджується на всі органи держави, весь управлінський персонал. Але яким би не був різноманітним контроль, велика кількість органів та посадових осіб, що його здійснюють, перевірити управлінську діяльність у повному обсязі, виходячи

з її масштабності, оперативності, складності, практично не можуть.

Контроль є можливим лише за основними, найважливішими сторонами управління, які виступають об'єктами контрольної діяльності. Під останніми слід розуміти певні суспільні відносини, які пов'язані з виконанням будь-яких правил, обов'язків або вимог.

Отже, контроль за виконанням планів в органах Національної поліції - це сукупність дій, спрямованих на забезпечення своєчасного і повного виконання запланованих заходів, проведення аналізу ходу і результатів їх виконання [2].

Розрізняють три основних види контролю за виконанням планів в поліції: попередній, поточний та заключний.

Попередній контроль (або інакше, запобіжний, превентивний) здійснюється безпосередньо в процесі підготовки плану. Його мета – усунути недоліки, які можуть виникнути при розробці плану: обмеженість, суперечливість, неконкретність, незабезпеченість ресурсами та ін. суб'єктами цього контролю виступають керівники інших служб та підрозділів правоохоронних органів.

Поточний контроль (активний, оперативний) здійснюється в процесі виконання планів. Він може бути спрямований на весь план або його частину, може носити проміжний характер або орієнтуватися на кінцевий результат. Його мета - виявити труднощі в реалізації плану, визначити та усунути недоробки і прорахунки в роботі окремих співробітників. Оцінити фактичний стан виконавської дисципліни і тим самим безпосередньо вплинути на успішний хід реалізації плану. Суб'єктами цього контролю виступають як керівники, так і особи, які спеціально призначені для виконання контрольних функцій.

Заключний контроль (інакше кажучи, наступний, подальший) здійснюється після остаточного виконання плану. Його мета – оцінити ступень реалізації поставлених завдань, ефективність прийнятого плану, його вплив на конкретні результати діяльності правоохоронних органів в боротьбі зі

злочинністю та охороні публічного порядку. Саме на цій стадії контрольної діяльності рекомендується обговорювати підсумки виконання плану.

Організація контролю за своєчасною реалізацією планів у системі поліції покладається на Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування, відповідного керівника органу (підрозділу) поліції і здійснюється відповідно до вимог нормативних актів апарату Національної поліції України з організації контролю.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII //Відомості Верховної Ради, 2015, № 40-41, ст.379.

2. Наказ Національної поліції України від 24.12.2015 № 202 «Про затвердження Інструкції з організації планування в системі Національної поліції України».

3. Наказ Національної поліції України від 27.11.2015 № 126 «Про затвердження Положення про Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції України».

4. Адміністративне право : [навч. посіб.] / [О. І. Остапенко, З. Р. Кисіль, М. В. Ковалів, Р. В. Кисіль]. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 536 с.

5. Афанасьев В. Г. Научное управление обществом / В.Г Афанасьев. – М., 1973. – 125 с.

6. Гаращук В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Володимир Миколайович Гаращук. – Х., 2003. – 413 с.

7. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : [навч. посіб.] / Семен Григорович Стеценко. – К. : Атіка, 2007. – 624 с.